

ОЛОРОН БИЭРЭР САТАММАТ

Сотуругагыта ССКП обкомун тарийннынан «Общество уюна партия» дини проблемада республикатавы семинарытынына. Ойно адык партияны уюна научнай улаштыр кыттыны млылар. Семинар «Төгүрүк остуолунан» түмүктөн, көрсүтүүгө ССКП дини демократическай платформа Якутский куораттагы партияны кулуубун сайлааччылары В. Н. Олховни уюна Л. М. Мухарацкай ытырылыбыгытар. Мин ти семинарга итибит лекциялар уюна «Төгүрүк остуол» тула кезеңинге оловунан «Демократическай платформа» партияны уларыта тутууга микетин туунан санабын аластаныахпын бадарбын.

«Демократический платформа» бу дыйл тохсуну 20 күнүгүз Москва куракна тэриллбиз. Онно буолбут конференция декларация ыдыллыбыта. Кини «Демократический платформа» түрүт принциптарын уонна ирдэбиллэрин барыта 9 пунктка тыһаран көрдүбүт. Онтон бастагыта былааһы Советтарга берин. Иккисинки, ССРС Конституциятын 6 с устатыгытын көтүрүгө ССНП-тан байыттан көлүлүүн оторуу уонна политической партиялар

төхтөрлийн сонгох бйра-
йыгкн бэлмээлэжн. Усу-
лүнн, демократическй
социализм концепцнйг
огоруу, обществон сал-
лалар рыночнй эконо-
микнй сайыннрн, парти-
йннй - государствннй
аппарат бйлаасн мнч-
лолннйг онцугар поли-
тескнй плорализмн сай-
ыннрн, бнрн политс-
ческнй партиплар тнн
бйраастнннхнрн, мн-
рүү, тотальнй государств-
нннй контурол онц-
угар лическнй политсес-
ннй бйраабы уонн конту-
лү мнктнлэлэлнн номн-
нлзатурнй ордунгнх
бнлнннннн онцугар ннр-

Хаймаг аасмт сыт сэтгэнийн 23 хүмүүсээр нүүмэргээр обшөөсөөний корреспондент Т. Д. Сокольников «Нанаа кыра-рас» дээр тоболоох суру-уу бичээтэмнээ уонна т. 1904-1905-ээр т. 1906-аар дьаал ылынга дас. б. дыбыта. Онуоха райот ребсоюз бырабыллыагыта. председател таб. п. Г. КИРИЛЛИН мап.

майгы уонна социальный ээс буолуу нормаларын бигэрэтин. Тердүһүнэн, государственн унитарнай принциптарын тутулуттан уонна оҕо сөп түбүһэр ССКП тутулуттан нуруоттар уонна республикалар, компартияларын, Россия Федерациятын киллэрдэн туран, кигүл өртүгүнэ Союзна уларыйты. Итиннэ саргы демократическай централизмы партияда дьанысэх санаа өлкөрөлүмүс хавчыбайбатынан, адыһах куолаһы ылбыстар быраалтарын көмүс-кэбэтинэн, толорооччу эра буолууга тымнр дьыс-сиппилини олохтуурунан критикалыылар уонна партия тоталитарнай моделыттан элбэх партияланын систематыгар параментскай типтээх партияда көһүүнү собулун аадаллар. Партийнай хонтуруол уонна партийнай маассабай информацийи нурууларын партия толорор органырын салайыыларыттан таһаран, киниялар съезди эбэтэр конференцияда эра отчоттуур буолууларын олохтуурга туруорсаалар. «Демократическай платформа» туһунан кылгастык билииннэрдэххэ итинник, оттон толору адыһахтыгы бадаралчылар «Правда» хаһыат бу дьыл кулун тутар 3 күнүгүнэги нуамарын көрүөххүтүн сөп.

Советтарга толору бы-
лааны бизнинг уларыга
туту бастагы сыяллар-
тан хайсека ылылабыта
уонна ол уукунаахты;
сайыннарыллар. ССРС-га
президент тоһун олохто-
һун бу процесс хайда
курдук динигэбинан көр-
дөрөр. Онон «Демократи-
ческая» платформаны»
ылылааччылар бизни
партиябытыгар урты са-
наны киллардылар, ону
олохтуурга бочумнаах
улун ылыталлар дин
ныахпыт суох.

Үгүс мөрсөтпн партияз баар привилегиялар тустарынан буолла. Со-рох ердуктаах бадаһыан-

Ныадартан анжаастанар туһунан партия бэйгэ бинаарыммыта. Ол курдук, үгүс ведомствоннай даачалар, сыннылар дьыалар оҕолорго, кыамматтарга бэриллибиттэрэ. Бу көрсүүбүтэ «Демократической платформе» нулуун биир чилиэнэ: «Партия курорттарын, санаторийдарын, бу мин курдук 30—40 сыл партия чилиэнинан сылдыбыт, минн ыһтар политиканы олохтоохунга активнайдык кыттар ветераннарга бизнэсхэ маада» — диир. Вирдэ санаан көрдөхкө, сыһында суох этин — эдэр саастарын бүтүнүү партияга аннабыт, минн туһа, бар-дьон туһа диин бамы булбакка, тус бэйэлэрин олохторутар да оустарыылаах үлэлээбит хамсабыт дьон кырдар саастарыгар ордуктаах балаһыанньаныан туһа, ныхатарын сөн курдук. Ол биниги кинилэргэ махталбыт бэйгэте буолуо этэ. Оттон ону атын мин: «Партияга ордуктаах балаһыанньаныан туһаны салдарар», — диир эмнэ кирдихэттэн туруо дии. Манны даҕатан эттэххэ, итинник чөлчөтүүлэр партияга эрэ баар буолбатахтар эбээт, быстахтан ылаахха, ведомстволар тус бэйэлэре бас билэр санаторийдар, курорттар, гостиницалар, о. д. а. суох буолбатахтар. Профсоюз да ылан көрүү. Итинник сганаан көрдөхкө, партия бэйэтин үбүнэн бэйэтин чилиэннэригэр доҕо чөлчөтүннэ: өмүрү сүөхтаныы?

Угус кэпсэтин номы-
клатура туһунан буолла.
Кадровай политика улу-
суруу кэмнээри система-
та төрдүттөн уларытыла-
лыа диң санымын. Сала-
ааччылары быыбар-
лааһын үтө ноллентина-
рыгар байлаларигер бэри-
лиһэ. Ити, күлүн өртө
байыбатыа, ордуу
сэһэлэн үһүһү сеп

«Демократической платформе» тердуг: пуунугар
государственной туугулу,

партийная олобу сатгар-
ды туһунан киэҥин
кэпсээнэр. Олору барытын
түмэ тутал кардоххо.
«Демократическая плат-
форма» байыта түспө пар-
тия буоларыгар хаанын
да төртүтөр суохтар. Со-
рох оруттаныгар өссө
улахан алдастардаах нур-
дук. Холобур, демократи-
ческий централизм бу-
латын суох өгөрүү пар-
тияга туһэһэһэтин билдэ-
тиҥ.

Уугуйн хэлнэг олоор-
бут. Араас сүүрэннэр
партияны хайхагчарга, атыг
сир дэвнэ илдээрлэ суу-
дайлалар. «Демократичес-
кай союз» уонна «Па-
мья» платформалара ба-
на-байлариттэнг уулих
уратылаахтарын да урдун-
нан, марксизмы-ленин-
изм самгарчага хайсха-
ланаларыннан бигр сүү-
рэн курдук керүлтүх
төрүн наада. Бу хэлнэг
блхити итиннэг сүүрэн-
дөөноругар сөптөөх хар-
даны бэрнэххитин наада
Того?

Коммунистической партия дуудулар сымалыттан ураты кингилымыхха сулууспалары үтүө сымал суох. «Демократический платформа» дьонно демократический социализм; тутабат дьэн куоһурданааллар эрэри, онуоха теория ортунэн ханьаык да үчүгэй балаһынара суох. Партия бэйэтэ арымбыт көрбүт уонна туората сымдыар итэҕэстэрин аһара күүрүктэн дьон, чуолаан, коммунистар самааларын хайытмахтарын, бэйэлэрин тула тардыахтарын багараллар. Бэйэлэра этэллэринэн, билигин партия бэйэтин иһигэр куорналлыыа улаан кытан ССКП XXVIII съезигэр тийээн кинини хайытарга суоттаналлар. Партия иһигэр хайдыыны дойдуга ыар охсууку оҕоро саарбага суох. Онон хас бирдэн коммунист бу туһунан олохтоохтун толкуйдаан көрөрө, быһаарыны млыһары паада, быһаарынымы эрэ кыра, партиябытын көмүскүүх тустаахпыт, олорон бизээр табыллыбыт.

М. ДЯЧКОВСКАЯ,
СССР райкомун
инструктора.

Ун суоудунан, мидарһым.
ам бийыл кэнгэтэр кыах
суох. Билигин, бэйэни
ууһулуунга киириннээ,
харчы ааһан суоттаар
туллар. **Мидарһым**
һыаһыа, аны хаа ыһырдан
эртэ, улаһыта амма
«мидарһымга» ууран
учуоттуох, Билигин баар
иһааһы таба туһанарга
кыһаннах тустаах».

ССКП райкомун
бюротугар

ССКП райкомун бюротун уочареттаах муниципала буюлда.

Оройуон народнай суутун секретара Ольга Николаевна Федотованы, Одьулуун орто оскулатын учуутала Александр Петрович Старостини уонна Нейилинньэни олох-дьаһах ситутуви халаччылар комбинат ыһаабынай бухгалтер Миранда Клавиевна Толстоухованы ССКП чилиэнгэ кандидаттаран чилиэнгэ ылар туһунаах туһааннаах партиянай төрүттэлэр уураахтара бигэргэтэллээ. «Бахсы» совхоз директара Николай Николаевич Попов, Бахсы сельсоветын исполкомун председателэ Николай Николаевич Решетников уонна Арыылаах ситэтэ суох орто оскулатын директара Алексей Ильич Коожуров ССКП чилиэнгэр кандидаттарынан баһылыһылаар.

Бюро ССВП райкомун инициатива, «Чурапчы» совхоз директора Г. В. Смирников кыра производстванын участантары сайыннарынга мытар улатиш туһунан боллупуруш истап бүүүлдэстэ.

Бу хайрсахан үлэ үс
учаастаһа — Түөйбэ, Ула-
хан Куэдэ уонна Бэрэбэ
— садалаһыарыттан сымл
көрүгэ ааста. Учаастаһа-
ры социальнай уонна эконо-
мическай өртүгүн са-
быннарыйа соххо дир-
екцията үлэин бэйэтин
кыаһынан солтөөхтүк са-
далаһа диил буюуда ба-
датыннэ. Ол курдук, бу
сылла аастык сылга мин-
имэстэ биирүгүтэ, 200

хэмжээг бодожтгай 200
туйн солх керуулбуугу
толору туланиа. Ол түмү
гэр, холбоур, участанк
зайы туортуу квартира-
лаах бирдиги уонсай дийэ,
Түөһүдэ пилюрама туту-
луннуулар. Мань сэрэг
даспыт сылларга дьон түп-
тээн үлэлзэбэт, олохсуй-
бат буолбут Түөһү, Ула-
хан Күөл нурдун кыра
бөһүлөктөргэ дьоруус ос-
нуолалар, Дөтсэдтар аһы-
лыныһаар. Улахан

Күөл куулуубун туспаран
огоруу змиг улахан сэр-
эхсийинни үөскөттө. Со-
хоз салантатта кыра учас-
тактарга үзэллрин баалады.
Ити барытын түмүгөр бу
иоги бөлүөлөниг барыта
9 ыах көлөн үзэллрин тий-
дире.

Производства ханна-
йыннааһын саҥа усулу-
булатын олохтообун сэрэх

түмүндөрү биригипти. Ошол аймак бөлүнөтүр. Холбоор, түбөлүктөрү айырылып ити ичип, асыл көрдөрүүдөрү үстү тегу даратсуда туттарыла 46,3 тоннанан, бир фурунанын ынахтан үстү ынахга 145 килограммнан тупсардылар. Отгон Улахан (бул эси өтөрүгү чогуу халыканы ыттыккадытты бу үлгө оройонига бир бастырынып билдир буохла. Кини арендатордору асылы сыл түмүтүн сөлөкөсө 60 тдн, солк, барыны нилтердилер. Бу ички участтан сри тупсаран өтөрүгү айма кунаган сүх сабанын ичпелдехтер.

Учаастактары сарына-
рынга республика, ор-
дуон уонна союзос ылым-
ныт быһааннара бай-
байлаларыгар сеп түбөстө-
төхтөрө үлэни тэрийишэ
инээт мэдэни үсөһөннөтө
саарбада суох. Холобур,
республика Министрлэрин
Совета быһаанга. Баран
сайынаарыны иллэрбит,
райсовет быһаарытынан
үлэ үс учаастакка үйүүн-
нэригэр бытыллыыхтаах,
оттон союзос үлэни сүрүн-
нээн Түбүрүт бытарга
быһаарыт. Бу кэмгэр
чуолкайдаматтада, биллэн
турар, улахан итэһэс. Ди-
рекция учаастактары
производство кэмэини
улаатыннарар үчүгээ
экономической өртүөн
иритыллыбыт итинэ, бы-
лаана суоба эмээ итэһэс
байытынан баһаатына.
Уопсайынан, бөһүөктэри
саталыи туруун иһэһил-
лэс бырайыактар паран
иһүһүллэ иһитэр.

Бюро бу болтурусы уурун алынып, Оңт. У. В. Смирновка дөп оло-
рор, үлэнир усулду буй-
тып тарихтың үзүн
салгы. ууунахтык
мытарыгар, бу болтурус
үзэ коллективны совет-
гар көрүлэрин түрүр-
гарыгар абалынастоот.
Ону сөргө кинини ула-
тактар салгы. сийдар
кэснэллэрин уууоттан си-
ри туспар оңоруу, ала-
меной. селекционий үзэ
курдук сүрүн салгыры-
нан анал программа. бо-
буллары сийдизаргар бо-
рудахыга.

Уурааха райсокет но-
полкомун председател
Е. А. Борисов. ОАНХ
председател С. П. Яков-
лева унаш АНХ үзүн-
тэрин профсоюзун рай-
комун председател Е. Е.
Васильева элбизтэтир
туун амга кидэриллэнэ.

Киһи уонна
айылга

[illegible]

ТУЛАЛЫР

132779 гектар, ол ийнгэр хoduнага—44054, бaаһынага—9554, мөчирлэгэ—78800 гектар 1989 сaлдaры инвентаризация хoduна 19209, бaаһына 970, мөчирлэгэ 522 гектарынан аччаабытын көрдөрдө. Ити биир биричинизетинэн сирн рациональнайдыл туһамалпыт буолла.

Эдэх сир произво-
д тобохторуудан иртэй-
дэ, бүртү буулла. Тэ-
рилтээд, предриятислар
территорияларын нс-тас
эртүн ыраастык тушлат-
тар, Холобур, «Агропром-
строй» МПМК-тын (на-
чальник Н. С. Артемьев)
территорията бутунуу
пилорама метырыфаалын
тобохторунан туулаа. Эри-
лик Эристин аатынан,
Карл Маркс аатынан,
Субурууский аатынан уон-
дэ «Мынсааайтэ» складо-

ЭЙГЭБИТИН

тар (директорлар Ами-
сов, Филиппов, Ефремов,
Чичегинаров) пилотаж-
ларын территорияларын
былгаллауны бэлдэхко
прадэктини нурдун ыраас-
таатылар. Сельсовет-
тар, райсовет исполком-
нарыттан көнгүлэ суох си-
ри туһанын, алдыттын
түбөлөттөрү тахсаллар.
Холобур, 1988 сылга
«Якутавтодор» тэрилтэ
Субуруускай аатынан сов-
хоз 2 гектар сиригн ма-
рыерга туһанан дүөдөдү
кубулутта. Улахан Күөл-
төн уу Ытырга аман
ханааба хастаран сири
булуту оттоһо.

Сири хахайыстыбаанна-
йа суох туһаныы 23 ту-
бэлтэтэ чуолкайданна. Эл-
бэх сир улахан аналда
суох суолларга кубулуй-
да. Ордун саас, транспо-
рынан сырыы бобууллубу-
һамма, сири маассабай-

КАЙДАХ ТУҒАНАБЫТ

Тыя ресурстарын ту-
һаныы проблемата оро-
йусунга сыгылтын турар.
Сыл ахсын тутуу маһы
ураатан иһэр. Оройуон
урдунан туһаныллыбакка
сытар тыа массива суох
буола. Сылса оройуон
125—145 тыһ. кубометр
маһы туһанар. Ойгон ту-
туу маһа 45 бырыһыанын
ылар. Ситэтэ суох ааҕы-
нан, 1989 сылга 125
тыһ. кубометр мас туһа-
нылына, ол иһиттэн 48
тыһ. кубометр — тутуу
маһа. Сельсоветтар оҕ-
уоттарынан, коммуналь-
най халчайыыга 22,5
тыһ. ыалларга билиэти-
нан 6,5 тыһ. кубометр
оттук мас ороскуоттанна.
Оройуон соххостарыгар
147 уонна оройуон иһи-
тингар 38—барыта 185
котельнай баар. Олортон

Машиның оттуллара - 112.
Самый кыра нормативы-
нан ыллахха, сылга 65
тың. кубометр мас кө-
төлөндүдүр ороскуотта-
нар. Машина салданан
бардына биз сызынан
тутуу маһын нэрдэн кри-
зе танымыгар тийэр ту-
руктаах. Кэрдиллибит мас
70-80 бырыһыана ту-
тууга туттүлдуохтаага, үө-
һэ этиллибитин курдук
42.7 бырыһыана туттул-
лар.

1976 снллаахха бго-
хуулубут лессоустройство
донумонунан, снмлат,
2000 гектар тыа кэрдик-
лэр, Тыа саллаана снм-
ларнан баар нурдук, от-
тон ол хаһаайыстыбанна-
улар-хамваста ханан да
даны эппэттэбэт, Бу
яриас балаһанньатыгар
инириэ уруккутан бил-
лэр эрэри, септоох нур-
тыы уонна түмүк бил-

гін дабаны, оғошудла
илін. Делвалары, од ту-
латынаары сирдәри мас
тободуна сытырды-бе
бүрдүү 180 гектарга
тышпа

Сәлиһиәләр күөх-до-
налары сәлиһеттәр ис-
полжумарынан сазгарды-
лыбат уонна тутуһулу-
бат. Ол түмүгүр түл-
ымалара тутуһуан туол-
дулар. АЗУР-хатар ту-
рукка кыардылар. Тары-
талар, предпринимател-
күөх зонаны харыста-
һыһыа кыттыһаттар.

Тың ресурстарын сап-
тастыру хайтуруолднат.
Сир алын комууу тэра-
министртин шытылдыт,
боддохторо тутуучу-
бат. Тың булдулар ас-
пач сылта 44 лицензия-
тан 30 тутуулан 4480
кг тайах этэ соротуона
ланы. Балыгы булта-
лын былланы 40 тонна
этэ ол 28 тоннаан то-
дорулунна. Комус хаты-
рытаары нодуустохтти
бултаары.

